

Polja

časopis za kulturu, umetnost i društvena pitanja
novi sad — godina XXXIV — cena 1000 dinara
april '88. broj 350

zdenac

jovan zivlak

*priče o poreklu
i sav taj teret
ti zavežlaji nedoumica
te posude u kojima zdušno čuvao si
nauk o životu i učenje o senkama
sada možeš odbaciti. od ničega možeš
početi
sa površine bez čitljivih tragova i pismena
možeš zaridati. znanje veli tvoj kraj je
tvoj početak
ali svet je poput školjke
u kojoj se čuje skoro jedan huk
nalik mnogim predašnjim
što priziva šumorenje
prevarnog zdenca. i tu počinje izdajstvo
sličnost se uliva u sećanje
i ono te pripravlja ovde
gde si mogao biti samo i sabrano ništa
skoro nepostojeci
na to da tragaš za celinom
za gestovima jedne ruke
za sitnim stvorom
umnožiteljem likova koji veli.
to što uzimaš dato je
to što daješ uzeto je
to što je napisano
već je pročitano
i to što čuješ znanje je
koje nećeš pokolebiti
da tvoju vidljivost sveže
sa celinom
i da te izruči baš ovde u tužnu pospanost
gde uzimaš cigarete i novine
i pitaš se:
iskrzan i plačan glas što pada sa oblaka
i leprša odozgo s iskidanih nebesa
nije li to neutraživo i beskrajno ništa
koje molih
da mi se obrati.*

aporije: siromašna poezija

mladi pjesnici-hiperprodukcija ili zlatno doba?

'žak derida
književnost i erotik
ispisani svet

mala pisma

slavomir mrožek

PROVINCIJA...

Amarcord — Felini.

Ja iz Krakova, on iz Riminija. Ja Mrožek, on Felini. Sem toga — sve isto.

O vrlinama provincije kao sistema koji formira umetnika. Očiglednost veza između ljudi. Bliskost. Biva se u Centru, pošto je sama provincija centar, samo centar, provincija nema periferije. I ne može se nit biti negde drugde, sem isključivo u centru. Hteo — ne hteo.

A istovremeno: mi ovde, a tamo je Veliki Svet. Gde? Svuda tamo gde nismo mi. Gde nije ovde. U svakom slučaju, daleko.

Tako daleko da je moguće samo čeznuti. Između o v de i t a m o nema prolaza, ni po suhom, ni po vodi, ni po vazduhu. Uprkos tome što t a m o postoji, ima ga. Oni iz Metropole mogu ponekad da nas posete. Tako nadeli posećuju nâs, sirote ljudi. Ali, Mi?

I tako smo, dakle, u centru, ali to nije centar svemira. Bliskost, porodičnost po dobru i zlu. I čežnja, usredsređena i jaka.

likovni priloz u ovom broju: jože ciuha

Medutim, svaki čovek, iz provincije ili ne, jeste provincija. Prostor svake pojedinačne svesti jeste provincija. Gde god bi se čovek našao, uvek sa sobom nosi granice svoga sreza. Čak i u Metropoli niko ne može sobom obuhvatiti Metropolu. Uvek obuhvata samo onaj zatvoreni prostor, svoj prostor, sa granicama koje se gube i koje su pomučene, što znači da su nepostojane i promenljive, ali i nesumnjive. Geografija takvog prostora može se opisati, kao što se može opisati geografija svake provincije u udžbeniku geografije.